

Keisanen Anni

TerveysttÄ tutkimassa

Kurssin tavoitteet ja arviointi

Oppikirjana: Lukion Syke 3, Terveyttä tutkimassa

(2017. Kinnunen J., Lehtinen I., Lehtinen T., Linnansaari A., Paakkari O. Edita.)

- ARVIOINTI:

Kurssikoe 60 %, kirjallinen tutkimus 40 % + tuntityöskentelyllä voi nostaa/laskea arvosanaa yhdellä numerolla

- Kurssin tavoitteet:

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista pääpiirteissään. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveystietoa aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämässä lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti.

Terveyden edistäminen eli promootio

- ▶ Terveyden edistäminen eli promootio eroaa sairauksien ehkäisystä. Sen lähtökohtana eivät ole yksittäiset sairaudet. Siinä tuetaan ja parannetaan ihmisten mahdollisuuksia huolehtia omasta terveydestään.
- ▶ WHO:n 5 kohdan malli terveyden edistämiseksi:

Terveysosaamisen kehittäminen

Terveyttä edistävä päätöksenteko

terveyttä tukevien ympäristöjen rakentaminen

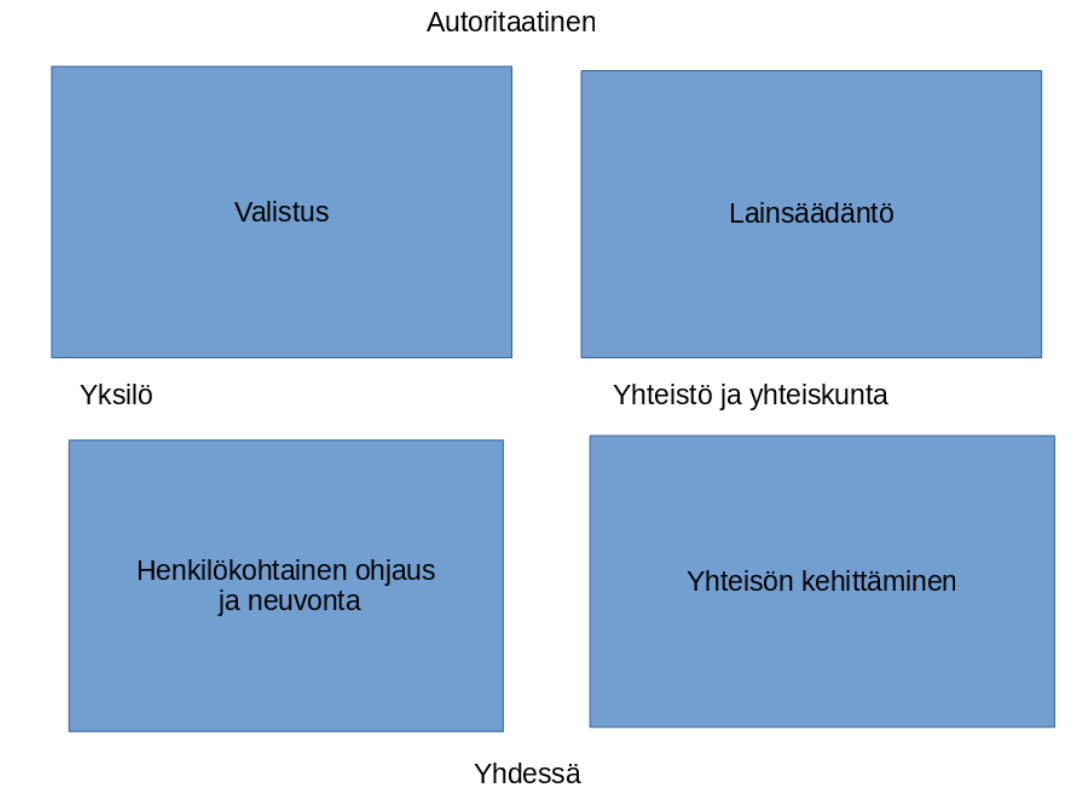
Terveydenhuollon kehittäminen

Yhteisöllisyyden lisääminen

TERVEYS

Terveyden edistämisen nelikenttä

Sairauksien ehkäisy eli preventio

▶ Primaaripreventio

- keskittyy terveisiin ihmisiin
- ehkäistään riskitekijät
- terveysneuvonta- ja valistus
- esim. rokotukset, huumevalistus

▶ Sekundaaripreventio

- pienennetään terveystilaa tai pyritään poistamaan se
- seuranta, seulonta, hoito
- esim. kohonnut verenpaine

▶ Tertiääripreventio

- sairastunut henkilö, jonka taudin pahemman tai lisäoireiden kehittyminen estetään

Luku 3.

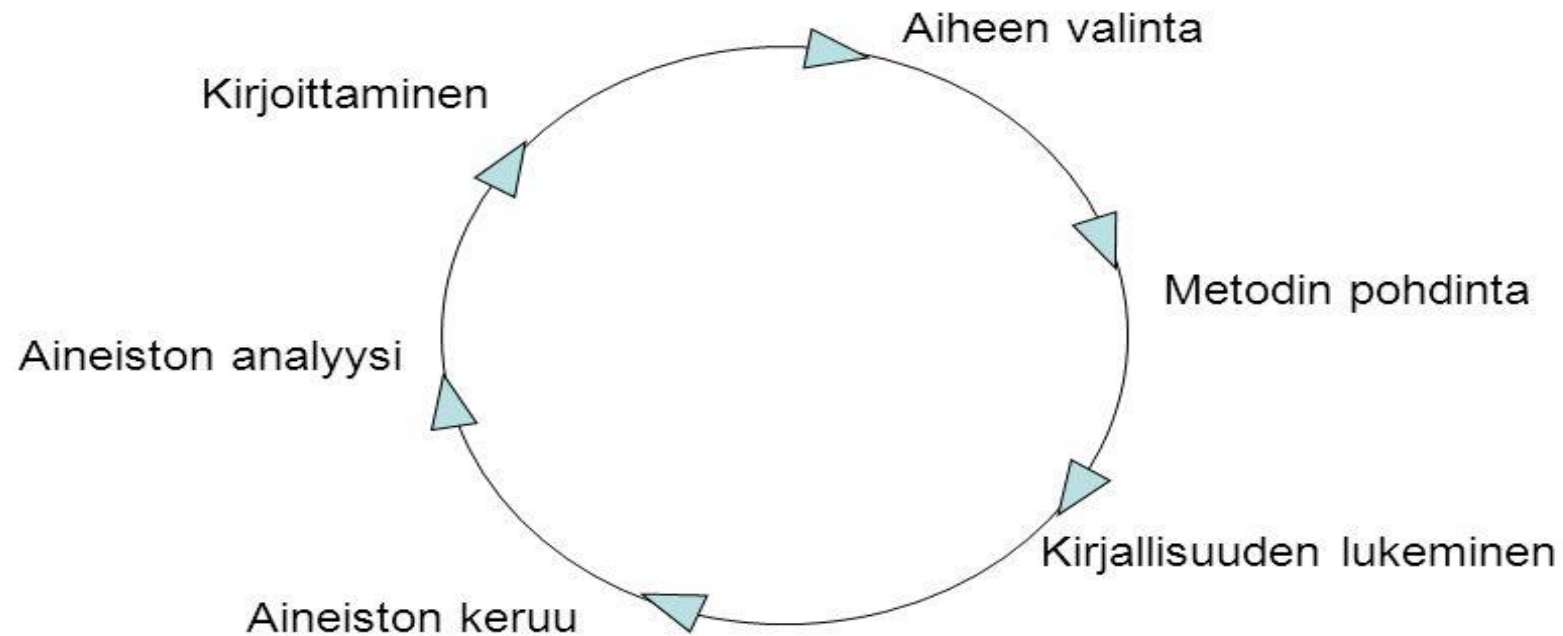
- ▶ **Määrällinen tutkimus eli kvantitatiivinen tutkimus** tarkoittaa tutkimusta, jossa käytetään täsmällisiä ja laskennallisia, tilastollisia menetelmiä.
- ▶ **Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimuksessa** pyritään ymmärtämään tutkittavaa ilmiötä.
- ▶ **Muita tärkeitä käsitteitä:**

Kirjallisuuskatsaus, perusjoukko, satunnaistaminen, tutkimustyyppi: perustutkimus vai soveltava tutkimus, tutkimussuunnitelma, teoreettinen tutkimus, empiirinen tutkimus, pitkittäistutkimus, poikittaistutkimus, kohortti, retrospektiivinen, tapaus-verrokki, kokeellinen tutkimus, kaksoissokkotutkimus, kvasikokeellinen tutkimus, satunnaistettu tutkimus, kysely, havainnointi, etnografia, raportointi.

Tutkimuksen eri vaiheet

- Tutkimusspiraali (Blaxter, Huges & Tight 1996)

© Altti Lagstedt, Jukka Juslin

Mitä tieteellinen tieto on?

- ▶ Arkitieto on subjektiivista
- ▶ Tieteellinen tutkimus on järjestelmällistä ja järkipäistä uuden tiedon hankintaa, mutta myös aikaisemman tieteellisen tiedon päälle rakentamista sekä selitysten ja ennustusten todentamista.
- ▶ Tieteellinen tutkimus perustuu pääsääntöisesti aikaisempiin tutkimustuloksiin
- ▶ Tietoa tarvitaan inhimillisen toiminnan suunnitteluun ja ohjaamiseen
- ▶ Tieteellistä tietoa kuvaa: objektiivisuus, testattavuus, julkisuus, kriittisyys, edistyvyys, autonomisuus, luotettavuus

Millainen tutkimus on luotettavaa?

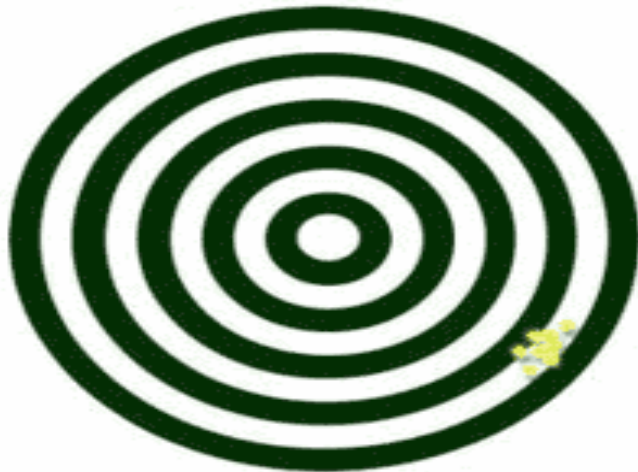
- ▶ Pätevyys eli validiteetti
- ▶ Luotettavuus eli reliabiliteetti
- ▶ Laadullisen tutkimuksen arviointikriteerit erityisesti: siirrettävyys, vahvistettavuus/triangulaatio, uskottavuus
 - pätevät myös määrällisessä tutkimuksessa
- ▶ Muita arviointitapoja: sidonnaisuus esim. rahoittajiin, arviointimenestys esim. tieteellisessä lehdessä
- ▶ Sopiva tutkimusasetelma ja aineisto tukevat luotettavuutta
- ▶ Sekoittava tekijä saattaa vaikuttaa häiritsevästi tutkittaviin asioihin
- ▶ Muita tärkeitä asioita: Miten teet tieteestä yleistajuisia? Onko riskejä? Onko harhoja eli systemaattisia virheitä?

Luotettavuuden arviointia

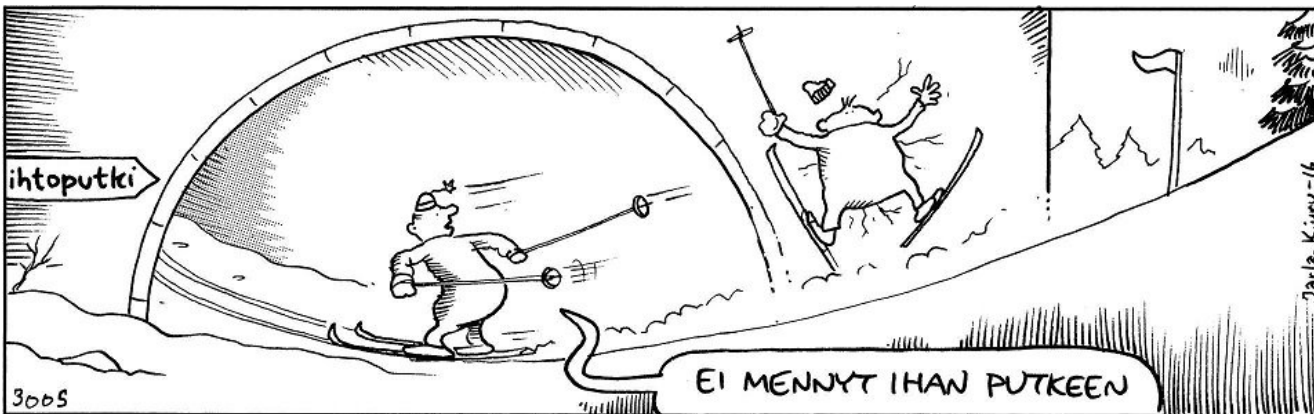

satunnaisvirhe

systemaattinen virhe

TAVOITE!

Miltä oikea tutkimus näyttää?

- Nimiölehti (kansi)
- Tiivistelmä
- Sisällys
- Johdanto
- Teoreettinen tausta
- Menetelmät ja aineisto
- Tulokset (ja päätelmät)
- Loppuluku
- Lähteet
- Liitteet

Voit käydä tutkimassa tieteellisiä tutkimusraportteja: thl.fi -sivustolta!

Kertausta kpl. 1 - 4

- ▶ Promootio
 - ▶ Preventio
 - ▶ Terveys kaikissa politiikoissa
 - ▶ Luotettavuus
 - ▶ Pätevyys
 - ▶ Siirrettävyys
 - ▶ Totuudellisuus
 - ▶ Vahvistettavuus
 - ▶ Uskottavuus
 - ▶ Arkitieto
 - ▶ Tieteellinen tieto
- Tieteen yleistajuistaminen
 - Tiedeviestintä
 - Riski
 - Perustutkimus
 - Soveltava tutkimus
 - Laadullinen tutkimus
 - Määrällinen tutkimus
 - Sattuma
 - Harha
 - Sekoittava tekijä
 - Vallitsevuus
 - Ilmaantuvuus
 - Kuolleisuus
 - Elinajanodote

